1970 JAN 15

ÚJ TERVEK A VÁROSHÁZÁN

A nagy zöld ék

A Börzsönytől a Margitszigetig Erdőparkok és műemlékfák Vita az Urbanisztikai Társaságban

Természetvédelem — erdősítés címmel ma délután vitát rendez az *Urbanisztikai Társaság.*

Korunkban az urbanisztika szerves része lett a természetvédelem és az erdősítés. A mai építész nemcsak lakást, boltot vagy utat tervez, hanem parkot, erdőt is. Más szóval: *igyekszik kialakítani a városokban az ember és a természet új, helyes kapcsolatát.*

Kertek a nagyvárosban

Az ember a természetből emelkedett ki, és ezért ősi vágya, hogy behozza a városfalak közé az erdőt, — mondják a tudósok. Amióta várost épít az ember, kertet is ültet.

Az erdők védik a várost, megtisztítják levegőjét. A fák nemcsak felfogják a port, a füstöt, hanem csökkentik a zajt is. A parkok fái között pihenést, felüdülést keres a nagyvárosi ember.

Elsősorban a közlekedés fejlődése sürgeti a nagyobb parkosítást a városokban. De a közlekedés teszi lehetővé azt is, hogy a városlakó a hét végén vagy akár naponta is felkeresse a környező erdőket. Ezért *az urbanisztika egyik feladata az erdősítés is.*

A Vérmező és a Baross tér

A Városházán most készül *„a nagy zöld ék"* terve. *A Börzsönytől a Margitszigetig hatalmas összefüggő, védett erdős terület nyúlik majd el.* Ugyanakkor *széles, zöld gyűrű övezi majd a várost és zöld folyosók vezetnek egészen Pest szívéig.* A gyűrűn belül pedig *kiépítik a parkok láncolatát — szabad utat kap a jó levegő a Belvárosig.*

Az új tervek közül nagy érdeklődést kelthet az *erdőparkok* javaslata. Budán egyebek között a *Széchenyi-hegyen,* Pesten a *Határ úti erdőkben* lesznek újfajta játszó, pihenő, kirándulóhelyek. Lényegében *megőrzik az erdőt, de a fák között sok játszóeszközt szerelnek fel, padokat helyeznek el és esővédő kunyhókat építenek.* Sok más főváros körül már telepítettek erdőparkot, s mindenütt jól bevált.

Sajátos feladatot kapnak a parkok az épülő új negyedekben. A mai építkezés általában egyhangúbb, mint a régi, ezért *az új negyedek jellegzetes arculatát* — hangoztatják az építészek — *elsősorban a növényzet adja majd.* A házak körül a kis fák helyett már nagyobb, 15—20 éves lombos fákat ültetnek. Sajnos, van honnan elhozni a nagy fákat. *A Vérmezőről s más építkezésekről az új negyedekbe és a terekre mentik a növényzetet. A Baross tér is idősebb lombos fákat kap.*

Önvédelem

Az erdősítés természetvédelem is. A budai erdőség hatalmas, forintban felbecsülhetetlen érték. De nemcsak itt, hanem a városban is sok-sok műemlékfát találhatunk. A Vár alatt, az Ifjúsági Park felett, a régi japán akác — talán 300 éves is — ugyanúgy történeti emlék, mint a déli bástya.

De óriási, forintban ugyanúgy mérhetetlen a pusztítás is. *Sok helyen ősi parkokat, fasorokat, kisebb-nagyobb erdőket vágtak ki. A nagykörúti platánokat betegségek irtják,* az újonnan elültetett kis fákat pedig a huligánok. *Pusztít a közöny, s pusztít a meggondolatlan tervezés.* Ezért *Fővárosi Tanács hamarosan rendelkezést ad ki a fák, a parkok, az erdők védelmére.*

A legszigorúbb rendelkezés is kevés — mondják tudósok —, ha fel nem ismerjük, *a természetvédelem: önvédelem.* Amikor óvjuk erdőinket, városunkat, egészségünket védjük.

Aczél Kovách Tamás